

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2553/ 00236

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 7 ต.ค. 2553	ปีที่ 20	ฉบับที่ 7023	หน้า 5
---	------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

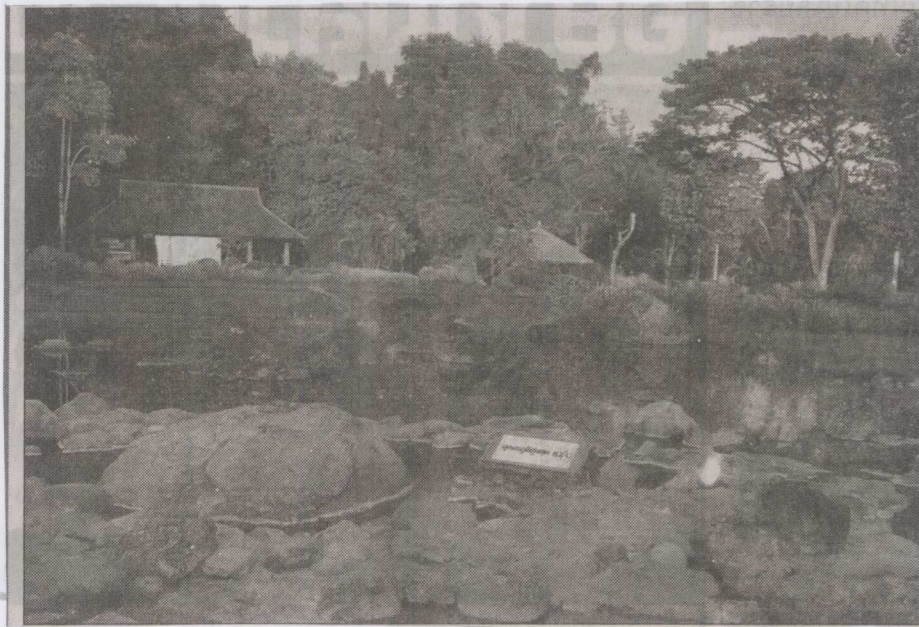

เที่ยวธรรมชาติ⁶⁶เดินป่าอาบน้ำตก⁹⁹ ที่เมืองปานลำปาง

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ ๕ 7 ต.ค. 2553	ปีที่ 20	ฉบับที่ 7023	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

๑

เภอเมืองปาน “แหล่งต้นน้ำลำธาร อุทยาน แจ้ซ้อน บ่อน้ำร้อน ลือนาม สามต้นสักใหญ่ ไหว้พระธาตุดอยซาง” คำขวัญของ อำเภอเมืองปาน ซึ่งนับเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของลำปาง เป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนที่นักท่องเที่ยวเข้าไปชมน้ำตก และนิยมการแช่น้ำแร่กันเป็นประจำ นอกจากความสวยงามตามธรรมชาติ สภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารแล้ว ใครจะรู้ว่าที่นี่ยังมีปริศนาเร้นลับที่ซ่อนให้ทั้ง นาคันคว่าและติดตามตำนานประวัติความเป็นมา ซึ่งย้อนรอยอดีตไปตั้งแต่สมัยพุทธกาล

จากคำบอกเล่าของพระครูสุวรรณรัตนภิกขิต ซึ่งอ่านได้จากปึกกระดาษสา จารึกด้วยตัวอักษรล้านนาโบราณกล่าวว่า หลังจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้แล้วได้เดินทางมาประกาศเผยแผ่พระพุทธศาสนา ณ ที่แห่งนี้ แต่ครั้งแรกได้รับการขัดขวางจากยักษ์ร้ายที่อาศัยอยู่บนยอดเขาสูงหนึ่ง ซึ่งคอยอาละวาดทำร้ายจับผู้คนกินเป็นประจำ จนกระทั่งพระพุทธองค์ได้เทศน์โปรดยักษ์ร้ายจน

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ - 7 ต.ค. 2553	ปีที่ 20	ฉบับที่ 7023	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

สิ้นพยศ ยอมรักษาศิลอยู่ในธรรม ทำให้สถานที่แห่งนี้กลายเป็นชุมชนใหญ่โต มีผู้คนเข้ามาอยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น ก่อสร้างบ้านเมืองขึ้นมามีหัวหน้าชื่อ ขุนเจรพาน ปกครองเมืองด้วยความผาสุกเรื่อยมา จนเป็นที่อิจฉาริษยาของละแวกใกล้เคียง จึงคอยยกพวกมาก่อวุ่นวายรบกวนอยู่เสมอๆ ขุนเจรพานจึงได้คิดสร้างรหัสขึ้น มาคล้ายกับม้องดีทำด้วยทองคำเรียกว่า ปานคำ ยามที่ข้าศึกยกทัพมาก็จะตี ปานคำเพื่อเรียกชาวบ้านให้มาช่วยกันต่อสู้ด้วยความพร้อมเพรียง แต่ครั้ง สุดท้ายมีศัตรูยกพวกมามากมาย ขุนเจรพานนำกำลังเข้าต่อสู้จนสุดความสามารถแต่สู้ไม่ได้จึงหนีเข้าไปในถ้ำพร้อมกับนำเอาปานคำเข้าไปด้วยและไม่ได้กลับออกมาอีกเลย ถ้ำที่อยู่นี้อยู่บนยอดดอยแห่งหนึ่งในอำเภอปาน เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านแม่ปาน หมู่ที่ 7 ซึ่งชาวบ้านทั้งหมดล้วนประกอบอาชีพและมี รายได้จากการทำเหมือง และที่น่าแปลกถ้ำลูกนี้เป็นต้นกำเนิดของน้ำแม่ปาน เป็นแม่น้ำสายหนึ่งที่ไหลไปรวมกับแม่น้ำวังนอกจากนี้คำจารึกยังกล่าวต่อไปอีกว่า หลังจากที่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานแล้ว ได้มีพระอรหันต์สาวกมาสืบเสาะ หาสถานที่ที่พระองค์เคยจาริกมาโปรดไว้ โดยนำเอาเส้นพระเกศาของ พระพุทธองค์ใส่ไว้ในถ้ำอีกลูกหนึ่ง แล้วสร้างองค์พระธาตุไว้เหนือถ้ำ โดย ปิดปากถ้ำเอาไว้ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นหน้าผาที่มีองค์พระธาตุตั้งอยู่ข้างบนมีชื่อ

เรียกว่า พระธาตุวงตา นอกจากนี้ยังกล่าวถึงยอด ดอยที่อยู่ใกล้กับตัวอำเภอเมืองปานมีชื่อว่า “ดอยปู่ยักษ์” ข้างบนยังมีรอยพระพุทธรูปาท บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ ผาตูปเป็นลานหินสำหรับนั่งแต่ มีหน้าผาชะโงกมาคล้ายหลังคา และยังมีถ้ำอยู่ติด กันอีก 3 ถ้ำ ซึ่งข้างในเป็นลานกว้างมีหินงอก หินย้อยสวยงามตรงปากทางเข้าถ้ำมีแท่นหินเป็น รูปคนนอนขวางอยู่ บนหลังเขามีหลุมลึกตรงไปสู่ถ้ำ เสียงคำร่ำลือว่าเป็นทางเข้าออกของพญานาคที่

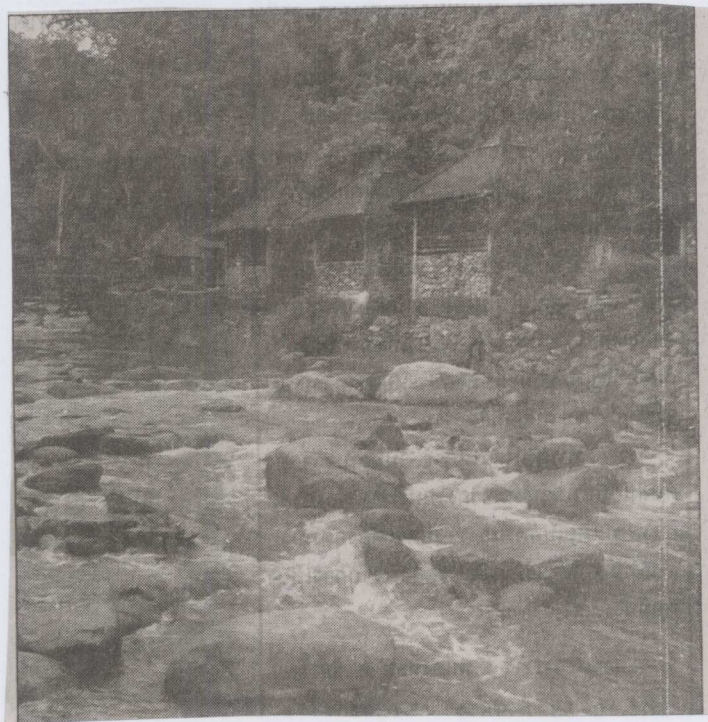
“เมืองเก่าแก่โบราณแห่งหนึ่งของ
ลำปาง ย้อนรอยอดีตตั้งแต่สมัยพุทธกาล
ตำนานที่กล่าวขานสืบทอดกันมา ไบความ
เร็นลับเมืองแห่งปริศนาธรรม รอย
พระพุทธรูป ดอยปู่ยักษ์ พระธาตุวงตาซึ่ง
สร้างโดยพระอรหันต์สาวก ปานทองคำซึ่ง
ถูกฝังไว้ภายในถ้ำที่มีลำธารไหลออกมา
เรื่องราวเหล่านี้มีจริงดังคำร่ำลือหรือไม่...”

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ ๕ 7 ๓.ค. 2553	ปีที่ 20	ฉบับที่ 7023	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

คอยปกป้องคุ้มครองยามที่พระองค์ทรงเสด็จมา ต่อ
จากคอยลูกนี้สามารถเดินด้วยเท้าบนสันเขาเชื่อม
ระหว่างคอยไปหาองค์พระธาตุคอยช้าง ซึ่งมีประวัติ
ความเป็นมาว่าสร้างโดยพระอรหันต์สาวกอัญญา
โกณฑัญญะและบันทึกว่าครั้งหนึ่งพระนางจามเทวี
เคยมาบูรณะปฏิสังขรณ์ ครุบาเจ้าศรีวิชัยก็ได้มา
ปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง

อำเภอเมืองปานตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียง
เหนือของจังหวัดลำปาง มีอาณาเขตทิศเหนือติดกับ
อำเภอวังเหนือและจังหวัดเชียงราย ทิศใต้ติดกับ
อำเภอเมืองลำปาง ทิศตะวันตกติดกับจังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออกติดกับอำเภอแจ้ห่ม โดยมีคอยปู่ยักษ์
เป็นพรมแดน การเดินทางมาที่นี้โดยทางสวนสาธารณะ
หนองกระทิงแล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 1157
(ลำปาง-ห้วยเป้ง) ระยะทางประมาณ 55 กิโลเมตร
ถึงตัวอำเภอและต่อไปอีก 15 กิโลเมตรถึงอุทยานฯ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๗ ๓.ค. 2553	20	702	5

แจ้ซ้อน ที่โดดเด่นก็คือน้ำพุร้อน ซึ่งมีบริการห้องอาบน้ำแร่และเหินขึ้นไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตรจะมีน้ำตกซึ่งทั้งตัวเป็นสายดูสวยงามท่ามกลางความเขียวชอุ่มขึ้นของแมกไม้ป่าดงน้ำ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอเมืองปานครอบคลุมด้วยพื้นที่อุทยานฯและเขตป่าสงวนมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่จะจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) แหล่งใหม่ซึ่งมีความบริสุทธิ์และหลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจจากแหล่งที่นักท่องเที่ยวเคยไปมาแล้วตั้งแต่เดิมผู้คนส่วนใหญ่ แม้แต่ชาวลำปางเองก็คิดว่า ที่นี่มีแหล่งท่องเที่ยวที่เดียวคือ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน แต่ความจริงแล้วมีสถานที่ที่เกี่ยวหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการเที่ยวชมแห่งธรรมชาติแบบสบายๆ คือการเดินท่องเที่ยวบนดอยปู่ยักษ์ ยังมีสถานที่ที่มีชื่อตามตำนานหลายแห่งให้ชม หลังการพักผ่อนกราบไหว้นมัสการองค์พระธาตุซึ่งล้อมรอบอำเภอเมืองปานทั้ง 4 ทิศจะเป็นแบบทัศนศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพืชพันธุ์ไม้ รวมทั้งนกนานาชนิด นอกจากนี้ตามขุนเขาที่กั้นพรมแดนระหว่างอำเภอเมืองปานกับจังหวัดเชียงใหม่ยังเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำสายสำคัญคือลำน้ำแม่ป่าน แม่สว้ย และแม่มอญ (น้ำตกแจ้ซ้อน) นักท่องเที่ยวที่ชอบการผจญภัยและการเดินป่าสามารถให้เส้นทางได้ทั้ง 3 สายเดินลัดเลาะตามลำธารผ่านน้ำตกหลายแห่งหมู่บ้านชาวเขาเผ่าลีซอ มูเซอ ตลอดทางจะพบเห็นพันธุ์ไม้ป่าที่หาดูได้ยากและตามสายน้ำยังมีปลาชนิดหนึ่งซึ่งมีเนื้อหวานอร่อยเรียกว่า ปลาปรุงหรือปลาพลวงหิน

มีแม่น้ำอยู่สายหนึ่งคือแม่สว้ย ซึ่งมีความกว้างและลึกสามารถจัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ คือกิจกรรมล่องแพยาง ซึ่งทางบริษัท Ecothai จำกัดได้ร่วมมือกับบริษัทนำเที่ยวท้องถิ่นคือ Seesun Travel พร้อมด้วยกลุ่มผู้นำท้องถิ่นคือ อบต.แจ้ซ้อนและหัวเมือง ที่สำคัญต้องขอขอบคุณอดีตกำนันสนิท ประสาน ซึ่งได้เอื้อเพื่อให้คณะสำรวจทั้ง ที่พัก อาหารและคนนำทาง ซึ่งเป็นการเริ่มต้นที่ดีในความร่วมมือกระตือรือร้นของชุมชนท้องถิ่นที่จะมีส่วนร่วมเข้ามารักษาผลประโยชน์ตลอดจนช่วยเหลือในการพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนตนเอง

สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการทราบรายละเอียดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อำเภอเมืองปาน สอบถามได้ที่ (054) 320381,01-2872349

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th